

Aquest programa és orientatiu. La distribució de les hores i el contingut del curs es poden adaptar a les necessitats dels participants i de la organització.

CURS D'INTRODUCCIÓ A L'ÈTICA APLICADA als serveis psico-sòcio-educatius i sòcio-sanitaris

20 hores presencials.

Quatre sessions | **1.** * de * de 2018, de * a * h.
2. * de * de 2018, de * a * h.
3. * de * de 2018, de * a * h.
4. * de * de 2018, de * a * h.

Lloc de celebració: *

1

Índex

I. OBJECTIU	2
II. PROGRAMA I CALENDARI	2
III. MATERIALS	5
IV. AULA	5
V. DOCENT	5

I. OBJECTIU

L'objectiu principal d'aquest curs és que els i les professionals que hi participen assolixin els coneixements i les habilitats bàsiques per identificar i abordar correctament qüestions ètiques de l'àmbit de l'acció psico-sòcio-educativa i socio-sanitària.

II. PROGRAMA I CALENDARI

1a SESSIÓ: *DE*, DE *A* H. (5 HORES).

— Tema 1. Perquè és important l'ètica aplicada, avui?

Contingut: Es presentaran els quatre factors que fan que l'ètica aplicada sigui avui una necessitat creixent en l'àmbit de l'acció psico-educativa i socio-sanitària.

Metodologia: Classe expositiva i participativa.

Identificació per part dels participants de qüestions del seu àmbit professional que fan de l'ètica sigui important.

Impacte que es persegueix: Que les persones que, en l'exercici de la seva professió, tenen molt neguit moral, el ponderin i situïn raonablement; i que aquelles que no en tenen, s'adonin que és necessari tenir-ne de forma prudent, per tal de respondre adequadament a la nostra època.

2

— Tema 2. Principals instruments conceptuals per a l'anàlisi i abordatge de les qüestions ètiques.

Contingut: Es presentaran els principals instruments conceptuals de la filosofia moral i del dret utilitzats en la identificació, anàlisi i resolució de problemàtiques ètiques.

Metodologia: Classe expositiva i participativa.

Impacte que es persegueix: Que les persones que participen al curs coneguin els instruments conceptuals bàsics i necessaris per a la identificació, anàlisi i resolució de qüestions ètiques i els sàpiguen utilitzar en la seva pràctica professional.

2a SESSIÓ: *DE*, DE *A* H. (5 HORES).

— Tema 3. Ètica de les organitzacions.

Contingut: Es presentaran els diferents àmbits d'actuació o anàlisi ètica i s'aprofundirà, en la mesura que el curs ho permet, en l'ètica de

2

les organitzacions. S'abordarà la importància de l'ètica de les organitzacions per aconseguir l'excel·lència moral i tecnocientífica del servei que s'ofereix i la funció dels Comitès d'Ètica o Espais de Reflexió Ètica.

Metodologia: Classe expositiva i participativa.

Identificació de qüestions o situacions problemàtiques de la pràctica professional dels assistents al curs que tinguin a veure amb l'ètica de les organitzacions.

Impacte que es persegueix: Que les persones que participen al curs s'adonin que hi ha una ètica de l'organització i que és imprescindible per aconseguir no només l'excel·lència en el respecte a la dignitat i els drets de les persones, sinó també per aconseguir l'excel·lència tecnocientífica.

— Tema 4. Llibertat

Contingut: Es presentaran i aprofundiran les qüestions ètiques i jurídiques necessàries per abordar correctament el respecte al dret fonamental a la llibertat. S'identificaran situacions en les quals pot estar èticament i jurídicament justificat limitar aquest dret (decisions subrogades) per defensar altres drets fonamentals (per exemple a la integritat física, psicològica i moral), i es donaran pautes de bona praxi professional.

Metodologia: Classe expositiva i participativa.

Identificació de qüestions o situacions problemàtiques de la pràctica professional dels assistents al curs que tinguin a veure amb la llibertat.

Impacte que es persegueix: Que les persones que participen al curs (i) identifiquin qüestions o situacions èticament problemàtiques que tenen a veure amb la llibertat; (ii) tinguin els coneixements i la destresa necessària per distingir entre accions protectores, accions *perfectores*, paternalisme i abandonament; i (iii) sàpiguen donar respostes adequades a les situacions de penombra que de vegades es donen entre aquestes accions.

3

3a SESSIÓ: *DE*, DE *A* *H. (5 HORES).

— Tema 5. Els itineraris de la intimitat: *presencialitat* i informació.

Contingut: Es presentaran i aprofundiran, en la mesura del possible, l'expressió de la intimitat en la *presencialitat* i la informació, les qüestions ètiques i jurídiques necessàries per abordar correctament el respecte i la cura a la intimitat de les persones i les obligacions de confidencialitat i de secret professional. S'identificaran i donaran pautes d'actuació a les qüestions i

3

problemàtiques que sobre aquestes qüestions es plantegen en l'àmbit dels Serveis Socials. També es tractaran aspectes relacionats amb la protecció de dades, la redacció d'informes i el dret d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició a les dades personals.

Metodologia: Classe expositiva i participativa.

Identificació de qüestions o situacions problemàtiques de la pràctica professional dels assistents al curs que tinguin a veure amb la intimitat (de la informació, del cos, de les coses personals i dels espais).

Impacte que es persegueix: Que les persones que participen al curs siguin sensibles als diferents itineraris de la intimitat, identifiquin les males pràctiques que els amenacen i sàpiguen donar respostes adequades als problemes ètics i jurídics que algunes situacions plantegen a la confidencialitat, secret professional i protecció de dades de caràcter personal.

— Tema 6. Ètiques i procediments.

Contingut: Es presentaran les principals teories filosòfiques contemporànies útils per a l'abordatge de qüestions i situacions èticament rellevants, i es formularà una proposta eclèctica de procediments i actituds aplicables a un Comitè o Espai de Reflexió Ètica. Es farà especial èmfasi en els procediments que permeten una bona deliberació i en la necessitat de conrear l'art d'enraonar i contenir la dialèctica.

4

Metodologia: Classe expositiva i participativa.

Impacte que es persegueix: Que les persones que participen al curs coneguin una proposta de procediment per a la identificació i resolució de problemàtiques ètiques de l'àmbit dels Serveis Socials, el sàpiguen utilitzar i estiguin atents als seus paranys i dificultats.

4a SESSIÓ: *DE*, DE *A* *H. (5 HORES).

— Taller d'anàlisi de temàtiques o situacions èticament problemàtiques.

Contingut: Tot i que a les sessions anteriors s'hauran abordat situacions pràctiques de l'experiència professional dels participants al curs, aquesta darrera sessió es dedicarà íntegrament a l'anàlisi d'una o més situacions o problemàtiques de l'experiència professional dels participants al curs, que prèviament s'hauran identificat (sessions anteriors) i treballat (entre la 3 i la 4 sessió).

Metodologia: Seminari.

Impacte que es persegueix: Que les persones que participen al curs posin en pràctica els coneixements assolits a les sessions anteriors.

III. MATERIALS

Abans d'iniciar el curs, els participants rebran la documentació que recull allò que es tractarà a la sessions. Tots els materials s'enviaran en format digital.

Al llarg del curs solen sorgir temàtiques sobre les quals els participants mostren interès. Quan passi això, el docent farà arribar als participants la documentació pertinent, sempre que ho permeti la propietat intel·lectual i de distribució del document.

IV. AULA

És imprescindible que a l'espai a on s'impartirà el curs hi hagi una pissarra, com més grossa millor (de guixos o de retoladors sobre suport de plàstic o paper). Si no pot ser grossa, seria desitjable que n'hi hagués més d'una.

També és desitjable que les cadires de l'aula estiguin distribuïdes en forma de fòrum.

V. DOCENT

Joan Canimas Brugué. Doctor en filosofia. Màster en bioètica i dret i Màster d'ètica aplicada a l'acció social. Professor associat de la Universitat de Girona, a on imparteix les assignatures d'ètica aplicada dels Graus d'Educació Social, Treball Social i Pedagogia. Professor col·laborador de la Universitat Oberta de Catalunya i de la Universidad Pública de Navarra.

Vocal del Comitè d'Ètica dels Serveis Socials de Catalunya, del Comitè d'Ètica i de la Recerca i la Bioseguretat de la Universitat de Girona i de l'Institut d'Assistència Sanitària (IAS), entre altres.